

Fot. <https://osha.europa.eu>

Przedstawienie kampanii 2018-2019 dotyczącej niebezpiecznych substancji chemicznych

Dorota Pięta

Spotkanie uczestników KSP KPC EU-OSHA

Warszawa, 29 czerwca 2017 r.

Agenda

- Wybór tematu kampanii
- Strategiczne cele kampanii
- Grupa docelowa
- Hasło i tytuł kampanii
- Główny przekaz
- Środki i narzędzia do realizacji kampanii
- Wydarzenia w ramach kampanii

Wybór tematu kampanii

- Zagrożenie niebezpiecznymi substancjami istnieje w większości miejsc pracy
- Sektory zgłaszające duży wpływ substancji niebezpiecznych na zdrowie i bezpieczeństwo w pracy:

Rolnictwo

Leśnictwo
i rybołówstwo

Gospodarowanie
odpadami

Dostawa wody
i elektryczności

Budownictwo

Przemysł
przetwórczy

- Sektory wysokiego wzrostu mogą także doświadczać znacznego narażenia na te substancje:

Opieka zdrowotna
i społeczna

Transport

Hotelarstwo i
gastromia
(HORECA)

Wybór tematu kampanii

- Narażenie na niebezpieczne substancje jest przyczyną **dużej liczby chorób zawodowych**
- Najgroźniejszym skutkiem działania niebezpiecznych substancji jest **rozwój nowotworów** - są one przyczyną poważnych chorób zawodowych i powodem największej liczby zgonów z powodu pracy (wg danych MOP i UE)
- Niebezpieczne substancje powodują zwiększające się ryzyko wystąpienia:
 - zaburzeń zdolności rozrodczych
 - chorób neurologicznych
 - alergii
 - chorób układu oddechowego
- Niebezpieczne substancje mogą być przyczyną **pożarów lub wybuchów**

Wybór tematu kampanii

- Rozporządzenia UE mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa podczas wytwarzania, przetwarzania i stosowania substancji chemicznych:
 - **REACH** – dotyczące rejestracji, oceny, zezwoleń i ograniczeń dla substancji chemicznych
 - **CLP** – dotyczące klasyfikacji, oznakowania i pakowania
- Duża liczba przepisów dotyczy zarówno **produktów przemysłowych** (tusze, pręty spawalnicze), jak i **konsumenckich** (kosmetyki, farmaceutyki, produkty lecznicze, detergenty, żywność, zabawki, pojazdy, baterie)
- **Nowe piktogramy** określające rodzaj zagrożenia na etykietach substancji i mieszanin chemicznych

Wybór tematu kampanii

Istnieją powszechnie **błędne przekonania**:

1. Tylko chemikalia wytwarzane syntetycznie przez człowieka są substancjami niebezpiecznymi
→ **wiele niebezpiecznych substancji pochodzi ze źródeł naturalnych** (np. azbest, metale ciężkie, rośliny lub produkty pochodzenia roślinnego – np. mąka)
→ **lub są efektem procesu produkcji** (dymy spawalnicze, spaliny silników Diesla i substancje powstałe w wyniku procesów wysokotemperaturowych)
2. Stosowanie niebezpiecznych substancji generalnie zmniejszyło się
→ dotyczy to głównie najbardziej znanych substancji szkodliwych, takich jak polichlorowane bifenyle (PCB), azbest czy rtęć
→ **istnieje wiele mniej znanych substancji niebezpiecznych obecnych w europejskich miejscach pracy**

Wybór tematu kampanii

- Nowe wyzwania związane z rozwojem technologii
 - zielone miejsca pracy
 - nanomateriały
 - biotechnologie
 - substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego
- Nowa organizacja pracy i doboru kadry
 - różnorodność siły roboczej (m. in. udział pracowników – migrantów)
 - nietypowe, krótkookresowe lub tymczasowe formy zatrudnienia
 - częste zmiana pracy
(trudność w ocenie, rejestrowaniu i kontrolowaniu wpływu substancji niebezpiecznych na zdrowie pracowników)

„Zielone miejsca pracy”
Fot. <https://osha.europa.eu>

Badanie ESENER-2 pokazało, że potrzebna jest jasna informacja o znaczeniu oceny zagrożeń, narażenia i ryzyka oraz środków zapobiegawczych w odniesieniu do **wszystkich niebezpiecznych substancji obecnych w miejscu pracy**

Strategiczne cele kampanii

1. **Podnoszenie świadomości** istotnego znaczenia zarządzania substancjami niebezpiecznymi w pracy
2. **Propagowanie** oceny ryzyka, eliminacji lub zastępowania, a także hierarchii działań prewencyjnych
3. Pogłębianie wiedzy o zagrożeniach związanych z **narażeniem na działanie czynników rakotwórczych** (EU-OSHA jest sygnatariuszem **Roadmap on Carcinogens** – programu na lata 2016-2019)
4. **Dotarcie** do grup pracowników o specyficznych potrzebach i podwyższonym poziomem ryzyka
 - kobiet
 - pracowników – migrantów
 - ludzi młodych
 - pracowników szczególnie narażonych ze względu na sektor czy rodzaj wykonywanej pracy
 - pracowników tymczasowych i szarej strefy
5. **Pogłębienie znajomości ram prawnych**

Grupa docelowa

- Grupa bezpośrednia kampanii, która ma pomóc w upowszechnianiu jej przekazu wśród beneficjentów kampanii w zakładach pracy
 - Krajowe Punkty Centralne i ich sieci
 - Partnerzy społeczni
 - Komitety dialogu społecznego
 - Decydenci polityczni
 - Duże przedsiębiorstwa
 - Instytucje europejskie i ich sieci (Enterprise Europe Network)
 - Organizacje pozarządowe
 - Specjaliści ds. bhp i ich stowarzyszenia
 - Inspektorzy pracy
 - Media
- Beneficjenci kampanii
 - Pracownicy
 - Pracodawcy – szczególnie z sektora mikro i małych przedsiębiorstw

Hasło i tytuł kampanii

- Kampania na temat niebezpiecznych substancji będzie 6. kolejną kampanią organizowaną pod zbiorczym **hasłem**:

**Bezpieczeństwo i zdrowie w pracy dotyczy każdego.
Jest dobre dla ciebie. Dobre dla firmy.**

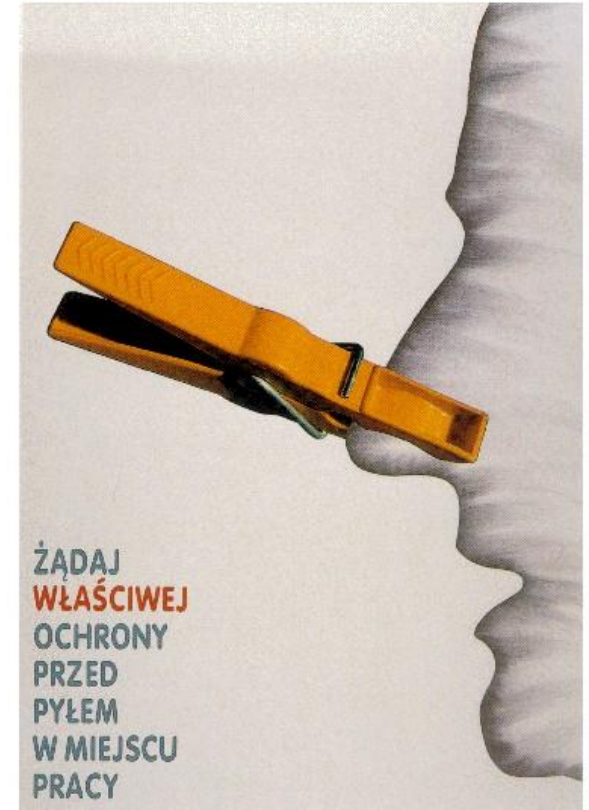
- Oficjalny **tytuł** kampanii na lata 2018-2019:

Substancje niebezpieczne pod kontrolą

Treści i wydarzenia promowane podczas kampanii będą uwzględniać indywidualne potrzeby poszczególnych państw członkowskich.

Główny przekaz kampanii – 9 punktów

1. Współpracuj z innymi, aby zmniejszyć ryzyko związane z niebezpiecznymi substancjami – buduj kulturę opartą na zapobieganiu zagrożeniom
2. Niebezpieczne substancje – mają wpływ również na twoje miejsce pracy
3. Kontrola substancji niebezpiecznych – nigdy wcześniej nie była tak istotna

*Plakat nagrodzony w Konkursie na Plakat Bezpieczeństwa Pracy
Autor: Witold Kubicha, 1999 r.*

Główny przekaz kampanii – 9 punktów c.d.

4. Przestrzegaj przepisów
– stosuj najbardziej skuteczne środki zapobiegawcze
5. W pierwszej kolejności próbuj eliminować ryzyko
– rozważ praktyczne możliwości stosowania bezpiecznych zamienników
6. Kontroluj substancje niebezpieczne
- dostępne są wytyczne i wsparcie

*Plakat nagrodzony w Konkursie
na Plakat Bezpieczeństwa Pracy
Autor: Eugeniusz Skowider, 1999 r.*

Główny przekaz kampanii – 9 punktów c.d.

7. Zwróć szczególną uwagę na substancje rakotwórcze
8. Pewne grupy pracowników są szczególnie narażone na ryzyko – należy uwzględnić ich potrzeby
9. Miej świadomość, że istnieją ramy prawne mające na celu ochronę pracowników przed niebezpiecznymi substancjami

*Plakat nagrodzony w Konkursie na Plakat Bezpieczeństwa Pracy
Autor: Slavomir Uličný, 1999 r.*

Środki i narzędzia do realizacji kampanii

Kampania będzie realizowana przy pomocy i z wykorzystaniem:

- sieci partnerów,
- drukowanych materiałów informacyjno-promocyjnych,
- internetowych narzędzi on-line, filmów
- działań mediowych i PR,
- wydarzeń realizowanych w ramach kampanii.

Wydarzenia w ramach kampanii

- Oficjalne rozpoczęcie kampanii – kwiecień 2018 r.
- Otwarcie Konkursu Dobrych Praktyk „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” – kwiecień 2018 r.
- Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy – 43. tydzień roku (22-28 października 2018 r.)
- Tematyczne konferencje
- Warsztaty
- Konferencja na zakończenie kampanii (2019 r.)

Dziękuję za uwagę

Krajowy Punkt Centralny
Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa
i Zdrowia w Pracy
tel.: 22 623 36 77
22 623 37 22
e-mail: focalpoint@ciop.pl

*Plakat nagrodzony w Konkursie
na Plakat Bezpieczeństwa Pracy
Autor: Katerina Šobiechova, 2004 r.*